AKŞAM
Yarın 8 sahifedir

AKŞAM

SİROP
HEMOGLOBİN TEGE
KANSIZLIKLARDA, GENEL ZAFİYETTE, HALSİZLİK, TAKATSİZLİKTE KULLANILIR.

Sene 27 — No. 9668 — Fiati her yerde 10 kuruştur. PAZARTESİ 17 Eylûl 1945 Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — AKŞAM Matbaası

Londradaki konuşmaların ikinci haftası başlıyor

Londra Dış İşleri Bakanları konferansının ikinci haftası başlıyor.

Bu Beşler Meclisi geçen hafta beş kere toplanmış, ilk toplantılarda çalışma tarzını kararlaştırmış ve nihayet, cumartesi günü, birinci madde olarak İtalya sulhunu ele almıştır.

Hiç şüphe yok ki Dış İşleri Bakanları Londrada sadece bu resmî toplantılara gitmekle kalmıyorlar, vakitlerini daha faydalı geçirmiş olmak için üçler kendi aralarında sık sık konuşarak bütün pürüzlü meseleleri gözden geçiriyorlar. Herhalde bugünlerde Londrada, Beşler Meclisi dışında çok ehemmiyetli işler görülmektedir.

Fakat bunlar gizli tutulduğu için, dünya efkârının bildiği, sadece İtalyan sulhu çekişmelerine başlandığıdır.

İtalya, en çabuk dönen ve Müttefiklere — sonradan — en çok yardım den Mihverci olduğu için, mükâfat kabilinden ilkin onun sulhu konuşuluyor.

İtalya sulhu deyip geçmemelidir. Mesele haylı çetrefil toprak dâvalarını kucaklıyor.

İtalyanın alacaklısı, vaktile İtalya elinde bulunmuş toprakların isteklisi çoktur.

Yunanistan Oniki adayı, Arnavutluktan Şimal Epiri istiyor. Fransa, İtalya ile sınırlarının kendi lehine değişmesini bekliyor. Avusturyanın Tirrolde gözü var. Yugoslavya, yahut Tito sadece ve sadece Trieste, Fiume, Venedik şehirelrine göz dikmiş.

Dahası var: Mısır bile Libyada ahalinin reyine başvurulmasını ve eğer Libya halkı isterse Mısırın, bu ülkeyi de: «İdarî ve siyasî tecrübesinden istifade ettirmekle bahtiyar olacağını» bir nita ile bildirmiştir. Alacaklıların en haklısı olarak Habeşistan Kırallar Kıralı da kendine komşu İtalyan sömürgelerini dört gözle bekliyor.

Dış Bakanları Meclisi bu taşkın ve coşkun ganimet iştihası karşısında, isteklileri yatıştırmak için epeyce güçlük çekecektir. İngiliz Dış Bakanı M. Bevin son büyük nutkunda İtalyaya karşı merhametli davranmak lüzumunu ileri sürmüştü. Bu yolu tutmanın pek mümkün olamıyacağı anlaşılıyor.

Geçen hafta resmî siyasî çevreler Londrada bu işlerle uğraşırken, dışarda gene büyük kavgalar oldu, yeni yeni görüş ayrılıkları belirdi.

İngiliz İşçi Sendika (Trade Union) ları Birliği kongresi toplandı. Bu kongrede Fransız İşçiler Konfederasyonu Genel Sekreteri M. Jouhaux, Amerikan Snedikalar Federasyonu delegesi M. Meny, Sovyet Kızıl Sendikaları adına da bir müşahit hazır bulundular.

Amerikan delegesi, Sovyet Kızıl sendikaları hakkında çok şiddetli sözler söyliyerek, Sovyetlerin bulunacağı bir toplantıya Amerika işçilerinin iştirâk edemiyeceklerini bildirdi.

Moskova radyosu, bunlara cevap vererek Amerika işçiler federasyonu şeflerinin mürteci, faşist, demokrasi düşmanı olduklarını söylüyor.

Geçenlerde Pariste toplanan Sosyalist partileri kongresinin, komünistlerle işbirliğini hakaretle reddetmesinden sonra bu hâdise, Komünist ve Sovyet teşkillerine karşı ikinci açık darbedir ki Sovyetlerle Sosyalistler arasında uçurumu derinleştiriyor.

Fakat işin asıl garip ciheti, Sendikalar kongresindeki bu çatışmayı ele alan İngiliz İşçi partisi gazetesi «Daily Herald» ın Sovyet Rusyadaki rejim hakkında ileri sürdüğü düşüncelerdir. Bu gazete, Rusyada kimseye söz ve yazı hürriyeti verilmediğini, Moskovada hiç kmsenin, hükûmeti tenkidedemediğini, partiler ve parlâmento olmadığını, nihayet Rusyada bugünkü Sovyet sistemine demokrasi adı verilemiyeceğini uzun uzadıya yazmaktan çekinmemiştir. İş başındaki İngiliz sosyalist hükûmetin bu eski sosyalist gazetesinin de «faşist ve mürteci» olduğu bu suretle anlaşılmıştır.

Geçen haftanın, anlaşmayı geciktiren hâdiseleri arasında bir de Batı devletleri kitlesi vardır.

General de Gaulle geçenlerde bir İngiliz gazetesine demecinde İngiltere, Fransa, Hollanda, Belçika, Danimarka, Batı Almanya ve İspanyanın girecekleri bir Batı devletleri bloku kurulması lüzumunu ileri sürmüş. Sovyetlerin «Kızıl Yıldız» gazetesi buna şiddetle itiraz etti. Bu gazetenin yazdığına göre, böyle bir küme yapılması Sovyet Rusyayı dünyadan ayırıp yalnız bırakmak için — harbden önce olduğu gibi — bir karantina çemberi ya-

Necmeddin Sadak

(Arkası sahife 2; sütun 6 da)

Balkanlar komünist enternasyonalı

Yunan, Bulgar, Arnavut ve Yugoslav komünistleri tarafından Belgrad'da kuruldu

Atina 17 (A.A.) — Anadolu ajansının özel muhabiri bildiriyor:

Buraya gelen haberlere göre, Yunan, Bulgar, Yugoslav ve Arnavut komünistleri iki ay süren görüşmelerden sonra merkezi Belgradda olmak üzere bir Balkan komünist enternasyonali bürosu kurmağa karar vermişlerdir. Bu büronun başlıca hedefi Amarikan ve İngiliz müdahalelerine karşı olan hareketleri tanzim etmektedir.

Aynı haberlere göre, Romanyanın da bu teşkilâta iştirâk etmesi için gayret sarfedilecektir.

Bu teşkilâtta Yugoslavyayı Spalango, Yunanistanı Hajis, Bulgaristanı Daskalof, Arnavutluğu Ahmet oğlu Hoca temsil edecektir.

Irak naibi Ankarada

CUMHUR BAŞKANI, SAYIN MİSAFİRİ GARDA KARŞILADI

Per ens Abdülilâh diyor ki: "Ankaradaki temaslarım iki memleket dostluğuna daha yeni inkişaflar temin etmek gayesini güdecektir„

Irak naibi Haydarpaşa garında Irak ve İstiklâl marşlarını dinliyor

Ankara 17 (Telefonla) — Irak Kıral naibini getiren hususi tren bu sabah saat tam 11 de gara girdi.

Garın içi ve dışı müthiş kalabalıktı. Her tarafı Türk ve Irak bayraklarile donatılmıştı.

Trenin yavaş yavaş gara girdiği sırada bando Irak milli marşını, sonra da İstiklâl marşını çalmağa başladı. Tren durunca Cumhur Başkanı İnönü, kataın sonundaki vagona doğru ilerledi ve Naibi beşûş bir çehre ile karşıladı.

(Arkası sahfe 2; sütun 1 de)

İki esrarlı ölüm

Zengin bir Ermeni hat boyunda ölü olarak bulundu - Güzel Afrodit nasıl öldü?

Kadıköy savcılığı bu sabah iki esrarlı ölüm tahkikatına el koymuştur.

Bunlardan biri, Pendik ile Kartal istasyonları arasında olmuştur. Sabahın erken saatlerinde bu civardan geçmekte olan bir yolcu, tren yolunun kenarında kanlar içinde bir insan cesedinin yatmakta olduğunu görmüş ve derhal zabıtayı haberdar etmiştir.

Zabıta, Kadıköy savcılığına malûmat vermiş, savcı muavinlerinden B. Nedim Evliya vaka yerine giderek tetkikat yapmıştır. Ceset, bir müddet orada teşhir edilince bunun Ohannes Hoydavın adında zengin bir Ermeni tacir olduğu anlaşılmıştır.

Ohannes'in zahiren bir tren kazasına kurban gittiği şekli görülmüşse de, ileri sürülen bazı iddialar üzerinde soruşturmalara devam edilmeğe lüzum görülmüştür.

Cesedin morga kaldırılmasına karar verilmiş olup, buradan alınacak rapor da feci ölümün esrarlı mahiyetini ortaya koyacaktır.

«Afrodit» nasıl öldü?

Yine Kadıköy savcılığının el koyduğu diğer yeni bir ölüm hâdisesi de şöyledir:

Kadıköyde Bahariyede Şekerci bakkal sokağında 17 No. lı evde yalnız başına oturan, güzelliği ve zenginliğile tanınmış olan «Afrodit» adındaki bir kadının iki günden beri gözükmemesi nazarı dikkati celbetmiş, zabıta ve savcılık haberdar edilmiş, savcı muavinlerinden B. Şerafeddin Yenen soruşturmalara el koymuş, «Afrodit» in evine gidildiği zaman odasında yüzükoyun ölü bir vaziyette yattığı görülmüştür.

Cesedin vücudunda morluklar ve boğazda ip izler tesbit edilmiştir. Bu şekilde esrarlı bir mahiyet alan bu ölüm etrafındaki tahkikatın da genişletilmesine lüzum görülmüştür.

Konferans, bu sabah Trieste ve Yugoslav - İtalyan hudut meselelerini görüşecek

İtalya, Trieste şehri kendisine bırakılmak şartile Zara ve Fiume limanlarını Yugoslavyaya vermeğe hazırdır

İTALYA İLE SULH BİR KAÇ AYDAN EVVEL YAPILAMIYACAK

Londra 17 (Radyo) — Beşler konferansı, bu sabah İngiliz Dış Bakanı M. Bevin'in başkanlığında altıncı oturumunu yapacaktır. Associated Press'e göre konferans, bugün Trieste ve Venezia, Julia bölgesinde İtalya - Yugoslavya hudutları meselesini görüşecektir.

Bu mesele hakında Londra konferansına davet edilen İtalyan hükûmeti, Dış Bakanı M. Gasyadi'yi göndermiş ve dün akşam kendisi uçakla Londra'ya gelmiştir.

Yugoslav Başbakan muavini M. Kardel'in başkanlığında bulunan Yugoslav heyeti de dün uçakla Belgraddan Londra'ya hareket etmiştir. Sağ koluna felç gelen Yugoslavya Dış Bakanı M. Subasiç'in sıhhi durumu vahametini muhazafa etmektedir.

İtalyan mantıkî bir uzlaşmaya tarafdar

Londra 17 (Radyo) — İtalyan radyosu dün akşam Yugoslav - İtalyan hudutları meselesinde Roma hükûmetinin görüşünü izah etmiştir. Yugoslavya ile dostane bir tesviye çaresi arayan Roma hükûmeti, ahalisinin en büyük kısmı İtalyanlardan mürekkep olan Trieste limanı kendisinde kalmak şartile Venezia, Julia bölgesinde Yugoslavyaya karşı bazı fedakârlıklarda bulunması mümkündür. Roma radyosuna göre İtalya, Birinci Dünya Harbi neticesinde Adriyatik sahilinde kendisine ait olmıyan ve Yugoslavlarla meskûn olan bazı arazıyi almıştır. Binaenaleyh Münaziünfih arazinin milliyet bakımından karışıklığı ancak bir uzlaşma ile halledilir. İtalya, vaktile Yugoslavya tarafından kabul edilmiş olan Vilson hattını müstakbel İtalyan - Yugoslav hudut hattı olarak kabule hazırdır. Vilson hattı Zara ile Turinoyu Yugoslavyaya bırakacaktır. Bu ihtilâf ancak mantıkî bir uzlaşma ile ortadan kalkabilir.

Roma sözcüsü, On iki adanın Yunanistana iadesi mahzı adalet olacağını ilâve etmiştir.

Yugoslav görüşü

Londra 17 (Radyo) — Belgrad radyosu, İtalyan - Yugoslav hudutları meselesinde Yugoslav görüşünü izah etmiştir. Bu radyoya göre, Belgrad hükûmeti Triestenin Yugoslavyaya ilhakında ısrar etmektedir.

Beynelmilel bir kontrol altına alınması, Trieste'nin iktisadi hayat ve mevcudiyetini temin edemez. Ancak Yugoslavyaya ilhakı sayesindedir ki Trieste'nin iktisadi refahı temin edilebilir. Yugolavyanın görüşü budur.

(Arkası sahife 2 sütun 5 te)

DIKKATLER:

Ufacık rötuşlar

«Herkes, kendi bulunduğu işin teferrüatını, müdürlerinden, âmirlerinden bile daha iyi görür. Zira heran o işle temas halindedir. Şayet hepimiz kendi bulunduğumuz işi bir adım ileri letirsek cemiyetin seviyesi de kendiliğinden yükselir,»

Böyle bir iddia vardır ve doğrudur... Meselâ Kadıköy tramvaylarının kontrolör ve biletçilerinden biri, müdürlerine şu tarzda bir rapor verebilir:

«1 — Tutunma askıları tavanlara asılırsa, hem halk daha rahat gider, hem de arabalar daha çok insan alır. Zira, bu askılar olmadığı için çok kimse ilerıki ve geri kısımlara yürümek istemiyor. 2 — Altıyolda bilet muayenesi yüzünden arabalar gecikiyor. Tramvay dururken kaç bilet kesilecekse, bunları biletçiler kontrolöre bırakmalıdır ve arabayı derhal hareket ettirmelidir. Para bozma işile kontrolör uğraşmalı, sonradan biletçi ile hesaplaşmalıdır. 3 — Arka tarafta kalan kapılar da, halkın inmesine mahsus olarak tadil edilmelidir.»

Bin misalden bir tek misal. Asıl mesele, herkesin kendi bulunduğu işin teferrüatını ilerletmek için zihin yorması, gayret sarfetmesidir.

Ilkokullarda busabah derslere başlandı

Vali B. Lûtfi Kırdar, ilk dersi 15 inci ilkokulda verdi

Şehrimiz ilkokullarında bu sabah saat 9 dan itibaren derslere törenle başlanmış ve her okulda ilk dersi, o semtin tanınmış şahsiyetleri vermişlerdir.

15 inci ilkokulda yapılan törende Vali ve Belediye Başkanı Dr. B. Lûtfi Kırdar ile birçok tanınmış şahıslar hazır bulunmuşlardır.

Törene İstiklâl marşile başlanmıştır. Bundan sonra Vali B. Lûtfi Kırdar ile diğer davetliler kendilerine ayrılan sınıflara geçerek ilk dersi vermişlerdir.

Dr. B. Lûtfi Kırdar beşinci sınıfa girince, öğretmenler tarafından selâmlanmıştır. Dr. B. Lûtfi Kırdar, yoklama yapıldıktan sonra talebeye hitaben şu sözleri söylemiştir:

«— Çocuklar yeni yılınız kutlu olsun. Üç ay gezip eğlendiniz, istirahat ettiniz. Bugün yeni ders yılına giriyorsunuz. İlk dersi vermek ödevi bana verildiğinden dolayı büyük sevinç duymaktayım.

Bizim mesaimizin büyük bir kısmı sizlere okul hazırlamakla geçmektedir. Bu sene sizler okulu bitireceksiniz. Biliyorsunuz ki ilkokul bütün okulların temelidir. Buradan yetişenler bundan sonra girecekleri okullarda başarı gösterirler. Hocalarınızla konuştum; sınıfımızın çalışkan olduğunu öğrendim. Sizleri tebrik ederim.

Şunu da ilâve edeyim ki, sizin için bu mektepleri hazırlamakta çok güçlüklerle karşılaşıyoruz. Milli Şef İnönü de zamanının büyük bir kısmını bu işe hasrediyor; vallere ve kaymakamlara emirler vererek okul sayılarını arttırmağa çalışıyor. Bu okullar milletimizin fedakârlıklarile meydana gelmektedir. İstanbulda hiç bir köy okulsuz ve öğretmensiz değildir. Her yıl olduğ ugibi bu yıl da öğretmenlerinizden çok şeyler öğreneceksiniz.»

Vali ve Belediye reisi bundan sonra öğrencilerden birkaçını ayağa kaldırarak sualler sormuş ve aldığı cevaplardan dolayı kendilerine teşekkür ederek başarılar temennisiyle sınıftan ayrılmıştır.

Günler Geçerken

Kızıl - kırmızı - al

Renk bakımından «kızıl» ile «kırmızı» arasında bir fark var mıdır? Vardır, sanıyorum. Kırmızının daha keskin, göz alıcı olanına ve alev, ateş rengini andıranına kızıl deriz. Peki «al» bunlardan hangisine yakındır? Kızıl rengin tatlısı olsa gerektir. İşin aslını kadınlar bilirler; zira erkekler — eğer boyacı veya ressam değilseler — renk hususunda şiddetle malûmatsız olurlar, çok defa mor ile maviyi birbirinden seçip de adlarile söyliyemezler. Erkeğin renk hafızası da kuvvetsizdir, en beğendiği bir kadının üstünde gördüğü elbisenin rengini aklında tutamaz ve sorulsa cevabını veremez. Hele kadınların yardımı olmasaydı Türkçemizin renk isimleri itibarile pek fakir kalacağı muhakkaktı. «limon küfü — mahzen kapağı — yavru ağzı — cam göbeği» ve saire gibi buluşlarla lisanımıza büyük hizmetleri dokunmuştur.

Lisan tarafından mesele incelenirse yukarıda bahsi geçen üç rengin yerleri iyice ayrılır. «kızıl» ve «al» halis Türkçedir «kırmızı» ise «Kırmız» denilen ve kırmızı bir boya çıkartmağa yarıyan haşere adına nispet edatı getirilerek yapılmış karışık bir kelimedir. «Kızıl» sözü belki bir zamanlar «kırmızı» yerine kullanılırdı; fakat zamanla lisanda bambaşka bir yer almıştır ve kırmızı rengin az çok korkuncuna âlem olmuştur. Meselâ yangın manzarasındaki kırmızıya «kızıllık» denir; yangın alevi de «kızıl» dır. «Kızılca bir kıyamet koptu» tâbiri de iyiliğe delâlet etmez; «kızıl» ve «kızamık» birer hastalık olduğu gibi gene bu isim «Kızıl sihirbaz — Kızıl dansöz — Kızılbaş — Kızıl Sultan» terkiplerinde gördüğümüz veçhile hoşlanılmayan şeyleri anlatmakta kullanılır. Halbuki kırmızı böyle değildir; tarafsız bir sözdür; «al» ise çok defa «kan» kelimesini kuvvetlendirmeğe yarar ama güzelliği belirtmekte de kullanılır: «Kadifeli gelin, kadifeli gelin, çaydan mı geçtin? - Yanakların al al olmuş konyak mı içtin?» türküsünde ve «O gülendâm bir al şâle bürünsün yürüsün» mısraında gördüğümüz gibi...

Bu sebepledir ki ben (Hilâliahmer) isminin (Kızılay) şekline sokulması karşısında kararsızlığa düşmüştüm; zira Türkçemizde «kızıl» ile ifade edilen iyi bir şahıs, bir zümre, bir madde veya bir teşekkül yoktur. Yazık ki (Kırmızıay) hem uzun, hem de âhenksiz düşüyor; (Alay) ise kutlu bir yardım müessesesine hiç yaraşmıyor. Olanı kabulden başka çare yok.

Refik Halid Karay

SÖZÜN GELİŞİ

Okumak

Okumak, bizde, bir çok kimseler için hâlâ tehlikeli bir tutkudur. Öyle aileler var ki çocuklarını okumaya fazla düşkün gördüler mi, sevgili evlâtları sanki içkiye alışmış gibi korkuyorlar. Yüzüne karşı:

— Aman oğlum, nedir bu okumak! Bırak şu kitapları da biraz hava al, dünyayı gör!

Başkalarına ondan bahsederken:

— Gece gündüz elinden kitap düşmüyor. Böyle giderse muhakkak aptal olacak! Bu çocuğu kitaptan biraz soğutmak lâzım!» diyen büyük anneler, anneler, hattâ babalar nadir değildir.

Yalnız kitaba düşkün çocuk değil, kitaplarla fazla meşgul adam da çoğumuz için geleceği hiç de iyi olmıyan bir zavallıdır. Her şeyin fazlası gibi okumanın da fazlası insana zarar verir sananlara aramızda her gün raslamak kabildir.

— Falan zat yok mu?

— Evet, ne olmuş?

— Hastalanmış! Ateşi günlerden beri 39! Adamcağızın bir şeyciği yoktu, neden yatağa düştü, doktorlar bir türlü anlıyamıyor.»

Eğer hastalanan zat okuyan bir adamsa derhal yapıştıran bulunur:

— Bunu bilmiyecek ne var? Okumaktan. O kadar okumaya can mı dayanır?»

Hele okuma meraklısı günün birinde delirmeye görsün:

— İşte nihayet okuya okuya aklını bozdu! Kendisine kaç kere: «Be adam bırak şu okumayı!» dedim. Dinlemedi. İşte o kadar fazla okumanın sonu budur.»

Ne garip tesadüftür ki okumak dünyanın hiç bir tarafında yapmadığı tesirleri bizde yapar. Başka memleketlerde okuyan akıllı olurken bizde aptal olur! Oralarda okuyanlar sıhhatlerini daha iyi koruyabilirken bizde okuyanlar yataklara düşer! Çok okuyan dünyanın insanları dehâ eserleri gösterdiği halde bizim okuyanlarımız çıldırıp deliler evine girmek tehlikesine maruzdurlar. Çağumuz için okumak, doktorun tavsiye ettiğinden fazla yutulursa aksi tesir yapan sert bir ilâçtır.

Herkesi mümkün olduğu kadar fazla okumaya teşvik ederken, bir çok insanın zihninde yaşamak imkânını bulan bu kötü kanaati öldürmek için de, en az o kadar gayret sarfetmek zorundayız. Her şeyden zarar gelir, okumaktan zarar gelmez.

Şevket Rado

Dünyanın dikkati Beşler konferansı üzerinde toplanıyor

Balkanların demokratlaştırılması işinde Rusya ile Anglo-Saksonlar arasında çetin müzakereler olması muhtemeldir

Londra 17 (A.A.) — İngiliz basınının meşgul oldu,u başlıca mevzu beş Dişişleri Bakanının Londra'da şimdiki toplantılarıdır.

Bütün dünyanın dikkati bu toplantıların üzerinde temerküz etmektedir. Bunun sebebi bu toplantıların yalnız Birleşmiş milletlerin çalışmalarını göstermiş olması değil, aynı zamanda müzakere mevzuu olan meselelerin kolayca halledilemiyecek olmalarıdır.

Bu meseleleri gözden geçiren «Time and Tide» gazetesi, bunların güçlüklerini küçümsemeğe çalışmamaktadır.

İtalya ile sulh andlaşması meselesi bahsinde bu dergi şunları yazıyor:

Bir çok memleketlerin İtalya ana toprakları ve Afrika'daki İtalyan sömürgeleri üzerinde ileri sürecekleri istekler vardır. Yugoslavya Trieste'yi, Fiume'yi ve Zara'yı, Yunanistan On iki ada'yı ve Arnavutluk ta güney Epir'i istemektedir. İtalya ise Valona yakınındaki Sasseno adasını almak istiyor. Mısır'ın Libya'da bazı topraklar üzerinde istekler ileri sürmesi beklenmektedir. Habeşistanın da Habeş imparatorluğu hudutları üzerinde bazı İtalyan sömürgeleri üzerinde istekleri vardır. Diğer taraftan İngiliz imparatorluğunun hayati yollarına yakın yerlerde bulunan İtalyan sömürgeleri hakkında İngilterenin de muhahkkak olarak ileri süreceği şeyler vardır. Fransa, İtalya-Fransa hududu üzerinde bazı toprakları ve nihayet Avusturya da güney Tyrol'ü istemektedir.

Boğazların kontroluna iştirak hususundaki Rus istekleri tamamen ayrı bir meseledir. Bundan başka Fransızların Ruhr ve Renanya hakkındaki tekliflerini de tetkik etmek lâzım gelecektir.

Uzak Doğu ile beş büyük devletin hepsi de alâkadardır. Dominyonların fikirlerini hiç bir tereddüde mahal vermiyecek surette izhar etmiş bulundukları Japonyaya karşı tatbik edilecek siyaset meselesi âcil mahiyetteki başlıca meseleyi teşkil etmektedir.

«Balkanların demokratlaştırılması» meselesi hakkında aynı dergi şunları yazıyor:

Bir taraftan M. Bevin ve M. Byrnes diğer taraftan M. Molotof arasında bazı çetin siyasî konuşmaların vukuu muhtemeldir. Rumen hükûmeti meselesi bu konuşmaların ilk plânını teşkil edecektir.

Spectator dergisi de Dışişleri Bakanlarının işlerini kolay olmıyan bir iş olarak göstermekte ve şunları ilâve etmektedir:

Beşler hem Müttefik, hem de kendi memleketlerinin temsilcisi sıfatiyle toplanmaktadır. Bunlar aynı zamanda Birleşmiş milletler güvenlik konseyinin daimî üyelerini de temsil ediyorlar. Kendileri tarafından kurulacak sulhu korumak mecburiyetindedirler. Verecekleri kararların kendi hükûmetleri tarafından imza ve tasdik edilen anayasanın ruhuna uygun olması isabetli bir hareket olur.

Balkanlarda Anglo - Saksonlarla Ruslar arasındaki anlaşmazlıkları tetkik eden Spectator diyor ki:

Toplantıları muvaffakıyeti herkesten fazla büyük ölçüde M. Molotof'a bağlıdır.

Rusya harbden evvel beynelmilel işbirliğine alışmamıştı ve belki de müzakereler ve uzlaşmalar usulüne kolayca alışabilecektir. Bir konferansın başında ciddî güçlükler çıkarmak Rusyanın itiyatlarındandır. Ve keza bir konferansı tavizler yaparak bitirmek de gene bunun itiyatlarındandır. Yeter ki, müzakerelerde karşı taraf azim göstersin. M. Bevin ile M. Byrnes'nin bunu hatırlamaları iyi olur.

Arjantin keteni

Yapılan denemeler iyi sonuçlar verdi

Ankara 17 (Telefonla) — Tarım Bakanlığına bağlı Seyhan pamuk deneme, ıslah ve üretme çiftliğince uzun yıllardanberi deneme ve üretmesi yapılan ve tohumu üretilen Arjantin keteni çok iyi sonuçlar vermektedir.

Kurumun bu yılki istihsali 450 tonu aşmıştır. Bu tohumluk pek ziyade istekli bulunan ova müstahsillerine satılarak bu yıl 100 bin dekarlık bir sahaya ekilecek ve yurdun diğer kısımlarında da bu çeşidin yayılmasına girişilecektir.

Parti disiplinine aykırı hareket eden bir Millet Vekili

Ankara 16 — Büyük Millet Meclisinin önümüzdeki çalışma devresinin bilhassa Parti bakımından çok hareketli olacağı sanılmaktadır. Burada dolaşan söylentilere göre, Parti disiplinine aykırı olarak hükûmet ve Parti icraatını İstanbul gazetelerinde açıktan açığa tenkid ve münakaşa eden bir millet vekilinin durumu üzerinde tevakkuf olunacağı zannedilmektedir.

İstatistik umum müdürü İzmir'e gitti

Ankara 16 — İstatistik genel müdürü B. Celâl Aybar, bugün İzmire hareket etmiştir; orada genel nüfus sayımı hazırlıklarını inceliyecektir.

İş kanunu tasarısı

Ankara 17 (Telefonla) — İş kanununun bugüne kadar uygulanmasından alınan sonuçlara ve bugünün icap ve şartlarına göre hazırlanmakta olan yeni İş kanunu tasarısı son şeklini almıştır. Tasarı önümüzdeki günlerde mütalâaları alınmak üzere Bakanlıklara gönderilecektir.

Fen ve Edebiyat fakülteleri inşaatı

Ankara 16 (Telefonla) — İstanbul Üniversitesi Fen ve Edebiyat fakültelerinin ikinci kısım inşaatı ekim ayında ihale edilecektir. Bu inşaata 5 milyon liradan fazla para harcanacaktır.

Beşler konferansı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

İtalya sulh andlaşması bir kaç ay gecikecektir

Londra 17 (Radyo) — Associted Press'e göre Yugoslavyanın Trieste şehriyle Venezia, Julia bölgesi hakkında bu sabah resmi bir tebliğ neşretmesi beklenmektedir. İtalyan müstemlekeleri meselesinin Dış Bakanlar muavinlerine havale edildiğine göre bir kaç ay geçmeden İtalya ile sulh andlaşması yapılamıyacağı anlaşılmaktadır.

İngiliz kıralının bu akşamki ziyafeti

Londra 17 (Radyo) — İngiltere Kıralı, bu akşam Saint James sarayında beş büyük devlet Dış Bakanları şerefine bir akşam ziyafeti verecektir.

Atina 17 (A.A.) — Anadolu ajansının özel muhabiri bildiriyor:

Salâhiyetli kaynaklardan bildirildiğine göre, Yunanistanın Londra'daki beş Dışişleri Bakanları konferansına murahhas göndermeğe henüz davet edilmemiş olması, Yunan isteklerine karşı bir red olarak telâkki edilmemelidir. Kendisini alâkadar eden mevzular müzakere edilmeğe başlayınca Yunanistan da davet edilecektir.

İtalya'da hayret

Brazzaville 17 (R) — Roma'dan bildiriliyor: İtalya ile sulh muahedenamesinin tanzimi için Londra Dışişleri konferansınca Londra'ya davet edilen alâkadar memleketler murahhasları arasında Polonya, Ukranya ve Beyaz Rusyanın bulunması İtalya siyasi çevrelerinde hayretle karşılanmıştır. Bu memleketlerin doğrudan doğruya İtalyanın hudutları meselesi ile ne dereceye kadar alâkadar oldukları bilinmemektedir.

Bulgar seçimleri 18 kasımda

Londra 17 (R.) — Sofyadan bildirildiğine göre, Bulgaristan naipleri, umumi seçimlerin 18 kasımda yapılması kararnamesini tasdik etmişlerdir.

Yerli Mallar Pazarlarından 70 memur daha çıkarılıyor

Sümer Bank Yerli Mallar Pazarları müessesesinde memurlar arasında yeniden tensikat yapılacağı haber alınmıştır. Açığa çıkarılacak memurların isimlerini ihtiva eden 70 kişilik bir liste daha hazırlanmıştır.

Londradaki konuşmaların ikinci haftası başlıyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ratmak demektir. «Kızıl Yıldız» böyle bir anlaşmayı San - Francisco Yasasına aykırı buluyor. Doğuda, Sovyet Rusya tarafından kurulan kalın kırmızı duvar ve Balkanlarla Orta Avrupanın zorla Sovyetleştirilmesi Milletler arası Yasaya tamamile uygun olduğu için Batı devletlerinin bu duvar arkasında barış ve güven uğruna anlaşıp birleşmeleri hiç şüphesiz bu Yasaya aykırı en büyük suçtur. Kızıl Yıldızın hakkı vardır. Bunlar hep fasist devletlerdir.

Yeni bir mesele de durup dururken Avusturyada çıkmıştır. Sovyet Rusya, işgali altındaki Viyanada kurduğu kukla hükûmetle bir anlaşma imzalamış ve senede bir milyon ton petrol çıkaran Doğu Avusturya kuyuları istihsalinin yarısını kendine ayırmış. Avusturyada Sovyetlerin yarattığı tam demokrat ve tam temsilci Renner hükûmetini İngiltere ve Amerika her nedense tanımadıkları için bu haber Müttefiklerde büyük heyecan uyandırmıştır. İngiliz İşçi gazetesi «Daily Herald» ile «Times» Sovyetlerin bu kararını yolsuz bulmaktadırlar.

Geçen haftanın siyasî dedikoduları bunlarla bitmiyor. Demokrasiye ve milletlerin istiklâline doğru yeni adımlar var.

Müttefiklere ve Sovyetlere en zor günlerde en değerli taşıt yardımında bulunmuş ve bu hizmetine karşılık hâlâ işgal altında kıvranan zavallı İran, medeniyet ve insanlık adına leke olan bu feci haksızlıktan kurtulmak için Büyüklere notalar yağdırıp, yer yer çıkarılan isyanları bastırmaktan bile alıkonulurken birdenbire Azerbayicanda «istiklâl» dilekleri türemeye ve imzalı dilekçeler dolaşmaya başladı. Bu dilekçeler bugünlerde herhalde Moskovaya sunulacaktır. Dostluğa, verilmiş söze, atılmış imzaya inanmak için daha parlak delil olur mu?

Biten hafta bu,,, Başlayan hafta neler getirecek? Bunu kestirmek artık güç bir iş değildir.

İtalya sulhundaki karşılıklı pazarlıkların Bulgaristan. Romanya ve Macaristanla yapılacak sulh anlaşmalarına tesir etmemesi için İtalyaya, İngiltere ve Amerikada ilkin umulduğundan daha sert şartlar yüklenmesi ihtimali vardır. Çünkü Bulgaristan, Romanya ve Macaristanın sulh şartları Beşler arasında kararlaşıp hazırlansa bile, bu hükûmetleri İngiltere ve Amerika tanımadıkları için, sulhu onlarla imzalamıyacaklar, yeni seçimleri yapacak demokrat hükûmetlerin iş başına geçmelerini isteyeceklerdir. Halbuki meselâ hem İngiltere ve Amerika, hem bizzat Romanya kıralı tarafından bir çeşit diktatörlük sayılan Bükreş hükûmeti tam bu sırada Moskovaya çağırılmış, orada büyük sevgi ve saygı ile ağırlanmıştır.

İngiliz sosyalist hükûmetinin dahi «totaliter» dediği bu komünist Balkan hükûmetleri Moskovaca tam demokratik sayılıyor, bunlara karşı ağız açanlara faşist ve mürteci damgası vurulu,yor. Bu suretle, bütün dünya yeniden faşist olmuş ve demokrasi kuşu ürkerek, yalnız Balkanlarla Rusyaya sığınmıştır. Halbuki sosyalist İngiliz gazetesi Rusyada demokrasi olmadığını yazıyor. Gelin de isin içinden çıkın!

Bizim gibi biçarelerin çıkmasına imkân olmadığı gibi Londradaki Beş büyük Dış İşleri Bakanının da çıkar yol bulacaklarını ummak güçtür. Dünya biraz daha bekleyecektir. Tâ ki Almanya ile Japonyayı yere seren Büyük galipler, bol bol kullandıkları ve elbirliğile Milletler arası yasaya da koydukları Demokrasi, Hürriyet, İstiklâl kelimelerinin mânalarını bulmaya — günün birinde — muvaffak olsunlar.

Necmeddin Sadak

Belsen kampı kasaplarının muhakemesi başlıyor

Londra 17 (R.) — Binlerce sivil ve esirin öldürüldüğü mâhut Belsen toplama kampının kumandanı Kramer'le 45 yardımcısının muhakemesine bugün Luneburg harb divanında başlanılacaktır. Muhakemeyi 14 memleket gazetecileri takibedecek, yapılan mezalimi gösteren bir filim mahkemede gösterilecektir. Başlıca itham şahidini, kampın zehirli gaz odalarından kurtulan bir kadın ve diğer birçok kimseler teşkil ediyor.

Irak naibi Ankarada

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Milli Şef bu arada Başbakan B. Şükrü Saracoğlunu, Dış İşleri Bakanı B. Hasan Sakayı Kıral naibine takdim etti.

Cumhur Başkanı Kıral naibi ile selâm resmini ifa eden askeri kıtanın önünden geçerek gar dışına doğru ilerlemeğe başladı. Bu sırada kıymetli misafirimiz, toplarla selâmlaniyordu.

Cumhur Başkanının Kıral naibiyle gar dışına çıkmaları, ayrı bir tezahüre vesile oldu. Dışarıda toplanan halk, muhterem misafirimizi ve Cumhur Başkanını hararetle selâmladı. Preis beşûş bir çehre ile mukabelede bulundu.

Bundan sonra Cumhur Başkanı, Kıral naibini otomobile aldı. Sağda Kıral naibi olduğu halde, otomobil halkın şiddetli alkışları arasında, Naibin misafir kalacağı Ankarapalas'a doğru ilerlemeğe başladı.

Ankarapalas'ın önü de çok kalabalıktı. Otomobil, Ankarapalas'ın kapısı önünde durdu. Cumhur Başkanı, sayın misafirimizi Ankarada kaldıkları müddetçe ikametlerine tahsis edilen hususî daireye kadar çıkardı.

Cumhur Başkanı bir müddet Kıral naibi ile kaldıktan sonra kapı önünde toplanan halkın şiddetli alkışları arasında Çankaya'ya mütevecchen Ankara Palas'tan ayrıldı.

Muhterem misafirimiz bugün öğle yemeğini Irak elçiliğinde yiyecek, saat 16.30 da Çankaya'ya giderek İsmet İnönüne iadei ziyaret edecektir. Cumhur Başkanı bu akşam saat 20.30 da misafirimiz şerefine köşklerinde resmî bir ziyafet verecektir.

Naip İstanbulda nasıl uğurlandı

Kıymetli misafirimiz Irak Kıral naibi Prens Abdülilâh dün akşam hususî trenle Ankaraya hareket etmiştir. Prens Abdülilâh'ı Haydarpaşa açıklarına Savarona yatı getirmiş, Acar motörü de yata giderek Naibi Savarona'dan almıştır. Naibin Savarona'dan ayrılışı Selimiye kışlasından atılan toplarla selâmlanmıştır.

Irak naibi Haydarpaşa rıhtımında Vali ve Belediye reisi Dr. B. Lûtfi Kırdar, İstanbul komutanı korgeneral Asım Tınaztepe, Donanma komutanı M. Ali Ülgen, Emniyet müdürü Demir, Irak kolonisi tarafından karşılanmıştır. O esnada muzika evvelâ Irak milli marşını, mütaakiben İstiklâl marşını çalmıştır.

Prens Abdülilâh selâm resmini ifa eden askeri teftiş etmiş, Haydarpaşada toplanan halkın alkışlarına selamla mukabele ederek gara girmiş, teşyiç gelenlerin ellerini sıkarak mütebessim bir çehre ile vagona binmiştir. Hususî tren tam saat 19,20 de hareket etmiştir.

Kıral naibinin gazetecilere beyanatı

Irak Kıral naibi Prens Abdülilâh dün, saat 17,30 da Dolmabahçe sarayında gazetecileri kabul etmiştir. Prensin üzerinde bir gün evvel giydiği general üniforması vardı. Yanında da eski Irak Başbakanı Nuri Sait paşa bulunuyordu.

Sayın misafirimiz gazetecilere şunları söylemiştir:

«— İstanbulda ikametimin kısa sürmesine esef ediyorum. İnsan güzel şehrinize bir türlü doyamıyor. Iraktan dört ayadnberi uzak bulunduğum için memleketinizde çok az kalmak mecburiyetindeyim. Mamafih ilk fırsatta tekrar gelecek ve daha uzun müddet kalmağa çalışacağım.

Dört aylık seyahatimiz çok güzel ve rahat geçti. Amerikada bir ay kaldım. Bu arada Cumhur Başkanı Truman'la görüştüm. İngiltere ve Fransada da hüsnü kabul gördüm. Temas ettiğim yabancı devlet adamlarile bazı siyasî görüşmeler yaptım; bunlardan bir takım neticeler aldık. Mamafih bunlar sadece Irak'ı alâkadar den meselelere dairdir.

Petrol meselesi etrafında bir takım konuşmalar yaptık. Fakat memleketimdeki petrol işletmelerine dair hiçbir yeni imtiyaz vermedik. Bütün eski imtiyazlar hâlen mer'idir.

Bu akşam Ankaraya hareket ediyorum. Devlet merkezinizde liderlerinizle siyasî temaslarda bulunacağım. İki memleket arasındaki münasebat çok dostanedir. Temaslarım bu dostluğa daha yeni inkişaflar temin etmek gayesini güdecektir.»

Feci bir kaza

Otobüs - tramvay çarpışmasında bir talebe öldü, şoför de ağır yaralandı

Dün saat 17,30 da Karagümrükte feci bir otobüs - tramvay çarpışması olmuş, bir talebe ölmüştür.

Öğrendiğimize göre, Kumkapıdaki Posta ve Telgraf okulunda tahsilde bulunan 30 talebe, İdareye ait otobüsle tetkik gezisi yaparak Osmaniyeden dönmüşlerdir. Şoför Remzi'nin idaresindeki bu otobüs, Edirnekapıdan doğru ilerlerken Karagümrükte vatman Şükrünün idare ettiği tramvayla karşılaşmıştır. Ne vatman, ne de şoför fren yapabilmiş, otobüsle tramvay biribirleri üzerine bindirmişlerdir. Otobüs devrilmiş, şoför Remzi ile talebeden Hasan Fehmi ağır surette yaralanmıştır. Yaralılar derhal Gureba hastanesine kaldırılmışlarsa da talebe Hasan az sonra ölmüştür. Şoför Remzi hastanede tedavi altındadır. Otobüs ve tramvay iyice hasara uğramıştır.

Diğer yaraları hafif olan altı talebe de tedavi altına alınmışlardır.

İki yaralama

Dün akşam iki ağır yaralama vakası olmuştur: Bostancıda İskele caddesinde karpuzcu Ali Bozkurt ile arkadaşı Vahit Akdağ beraberce rakı içtikten sonra kavgaya tutuşmuşlar, Ali, kalın bir demirle Vahidin kaburga kemiklerine vurmak suretile kemiklerinin kırılmasına sebebiyet vermiştir. Hâdiseye el koyan zabıta, yaralıyı bitkin bir halde nümune hastanesine yatırmıştır.

Şehremini Sarımusa mahallesinde Cevdetpaşa sokağında oturan Remzi ile Hasan da sarhoşlukla kavga etmişlerdir. Remzi, büyük bir odunla Hasanı muhtelif yerlerinden yaralamıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmıştır.

Yunan kıral naibi dönünce

Kabinede değişiklik olması seçim ve kamu oy hakkında bir karar verilmesi bekleniyor

Atina 17 (A.A.) — Naip Damaskinos'un Atinaya avdetinden sonra vukua gelmesi muhtemel ehemmiyetli gelişmeler, siyasî çevrelerde kuvvetli bir ilgi uyandırmaktadır. Evvelâ, hükûmette değişiklikler olması beklenmektedir. Bundan başka, iki mesele hakkında karar verileceği zannedilmektedir. Bu meseleler:

1 — Müfrit sağcı, kıralîyetçi partilerin istedikleri gibi, seçimler sonharda mı olacak, yoksa daha tam seçim listelerinin hazırlanacağı bir zamana kadar tehir mi edilecek?

2 — Seçim ve kamu oy aynı zamanda mı yapılmalı, yoksa solcu unsurların istedikleri gibi, kamu oy seçimlerden evvel mi vuku bulmalı?

Zannedildiğine göre, İngilizler tarafından yetiştirilmiş olan yeni polis kuvvetleri Yunanistandaki hâdiseleri yatıştırmak bakımından faydalı olacaktır.

Amerika bir Asya filosu vücuda getirecek

Vaşington 16 (A.A.) — «Army and Navy Journal» in yazdığına göre, Amiral Thomas Kinkaid'in komutanlığı altında yeni bir Asya filosu teşkil edilecektir. Bu filo, eskisinden daha büyük olacak ve biri Güney Çin gurupu, diğeri de Yangtse nehri gurupu adı altında iki gurupa ayrılacaktır.

Yugoslavyanın istediği harb tazminatı

Belgrad 16 (A.A.) — Yugoslav Bakanlar Kurulu genel sekreteri Mitar Bakio, Yugoslavyanın İtalyadan istediği harb tazminatının 362,341,000 İngiliz lirasına baliğ olduğunu bildirmiştir.

Harb borçları silinecek mi?

Vaşington 16 (A.A.) — Eski Maliye Bakanı M. Morgenthau, bugün beyanatta bulunarak, bütün harb borçlarına dair kayıtlar bir şenlik ateşinde yakılacak olsa, dünyanın çok daha güzel olacağını söylemiştir.

Takvim

Şevval 10 — Hızır 135

	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Ak.	Yatsı
E.	9.44	11.25	5.25	9.22	12.00	1.32
V.	5.01	6.42	13.08	16.38	17.16	20.50

Romanyanın durumu

Pravda, Rumen rejiminin demokrat olduğunda ısrar ediyor

Moskova 17 (A.A.) — Romanyanın durumunu bahis mevzuu eden Pravda gazetesi ezcümle şöyle yazıyor:

Romanyadaki rejim demokrat bir rejimdir ve bu memleket kendisine mütareke anlaşmasile tahmil edilen şartları ifa etmiştir. Şu halde Romanyanın Birleşmiş milletler arasındaki mevkiini şerefle işgal etmeğe hakkı vardır.

Batı bloku

Pravda gazetesi de böyle bir blok teşkili aleyhinde

Moskova 17 (A.A.) — Bir Batı bloku teşkili mevzuundaki tenkidlerine devam eden Pravda gazetesi başlıca şöyle demektedir:

«Bir Batı bloku, Sovyet Birliğine olduğu kadar Birleşik Amerikaya karşı da müteveccih olacaktır. Bu gibi blokların teşkil edilmesi Birleşmiş milletler çevresinde beynelmilel iş birliğiyle tezat teşkil eder ve sulh dâvasına yardım demez»

Komünist partisinin organı Pravda bu yazısını Fransız sosyalist şeflerine ve Batı bloku teşkil etmek bahsinde General de Gaulle'ü iltizam etmiş olan Fransız gazetelerine şiddetle hücum ederek bitirmektedir.

Fransız - İngiliz ittifak müzakereleri başladı

Paris 16 (A.A.) — Sunday Times gazetesi muhabirinin bildirdiğine göre, bir İngiliz - Fransız ittifakı için müzakereler yapılmaktadır. Bu müzakereler, iki devlet Dış İşleri Bakanları M. Bevin ve M. Bidault ile büyük elçileri M. Massigli ve Duff Cooper arasında yapılan bir toplantı ile başlamıştır.

Fransızlar, kati neticeler sağlanmadan önce, iki meselenin halledilmesi için ısrar etmektedirler. Bunlardan biri Almanya, diğeri de Doğu meselesidir. İlk olarak Doğu meselesinin incelenmesine başlanmıştır.

İranda iki yeni tümen kurulacak

Tahran 17 (A.A.) — Bütçe encümeni, Harbiye Bakanlığının 2 yeni tümen teşkil edilmesi hakkındaki tasarısı ile subay maaşlarının arttırılması için tahsisat verilmesi isteklerini tasvibetmiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

«Haram» i müdafaa aklımızdan geçmez amma...

Bir Hıristiyan dostum dedi ki:

— Dedeme göre, onun yaşadığı seneler zarfında Türklerden daha müstakim, dürüst, sarsılmaz karakterli, haramdan korkar millet yokmuş.

Fazıl bir dostum da mütalâasını yürüttü:

— Eski nesillerde Türk tipi, kanaatkârlığa sırtını vermişti. Velev fakirane olsun, anasının sütü gibi tertemiz bir hayatı her şeye tercih ederdi. Fakat şimdi fakirlik bile meseledir. Çünkü beş altı nüfuslu ailesini fakirane yaşatmak ayda üç beş yüz liraya ihtiyaç gösteriyor: Mesken, gıda, giyim, temizlik, çocuk yetiştirme bedelleri kimseye sır değildir. O helâl düşkünü dedelerin torunları şimdi fakirliğin de altındadırlar. Zarurî sarfiyat, mahdut gelirle örtülmüyor. Kışkırtıcı şeytan, eline pırıl pırıl bir elma alarak meşum rolünü oynuyor. Havva kızına yaklaşmış: «Bak!.. diyor.. âlemin kocası, âlemin evlâdı nasıl çaresini bulmuş! Dünyada ne pırıl pırıl şeyler var! Halbuki senin iki yakan bir araya gelmiyor. Çocuklarınla yarı aç, yarı toksun! Harammış! Deli misin? Isır şunu!» Aynı sözler, tekrarlana tekrarlana, çarpan dalgalar halinde, kaya gibi iradeleri eritiyor, eritiyor.

Büyük Peygamberlerin sırası şöyle başlar: «Âdem, İdris, Nuh, Hut...» Bakınız, en başta Âdem geliyor. O bile kışkırtmaya karşı koyamamış. Elmadan yemiş. Sonra da, en zahit, en âbit, en karakterli insanlar, nefisle mücadele için çilehanelerde mânevîyatı terbiye etmişler; dikenli urbalar giymişler. İyice savaşabilmek için ömürlerini inzivada geçirmişler: «Gözden irağ, gönülden de irağ!» kaidesinden istifadeye kalkmışlar. Garp dünyası manastırları, Şark dünyası çarşaf ve kafesi icadetmiş.

Şimdi bütün kışkırtıcı maddeler meydandadır. Nefsi kapatılıyan mânevî baskılar ortadan kalkmıştır. Tesbih yok, tehlil yok, «bir lokma bir hırka» tavsiyesi menfur. Bilâkis: «Hayat bu dünyadadır.» felsefesi hâkim; «yasamak zevkinden sen de tat.» öğüdü, en meşru ve haklı öğüt!

Ve sonra, her türlü kışkırtıcı nümuneler... Peki bu etrafımızdaki insanlar mutekifleri de mi, Âdem babayı da mı geçebilir?

Rus hikâyelerinin birinde, nefisle mücadele şöyle yaman bir şekilde anlatılır:

Kışkırtıcılığı temsil eden kadın, bütün işvekârlığile mümine yaklaşır. Mümin, gönlünün meyline karşı koyamıyacağını anlar. Haram işlemekten kendini korumak için, baltayı alır, parmağını keser; bu ıstırap onu esirger.

Bizim zihniyetimiz öyledir ki, rüşvet verenden ziyade alanı kabahatli sayıyoruz. Kasitle yaklaşan şeytandan ziyade, cennet ağaçları altında bihaber uyuyan Âdem'i suçlu buluyoruz. Halbuki 1945 tipi Âdem, cennet ağaçlarının altına ihtiyacsız serilmiş de değil; sefalet uçurumundan fakirlik muvazenesine yükselmek gözüne ideal görünüyor.

Yok, hayır, haram her zaman haramdır. Onu müdafaa etmek aklımdan geçmez. Lâkin her derde deva ucuzluk var ya; hani millî sanayiimizi, ithalâtımızı, iktisadî ve malî mevcudiyetimizi koruyacak. Ona ulaşmağı, bir ideale ulaşmak tarzında telâkki ediyoruz. İşte aynı ucuzluk, bize muhtaç bulunduğumuz sağlam ahlâkı da getirecek. Çünkü ancak onun sayesinde ailelerimiz fıkaraca bir şerefli hayata kavuşacaklar. Babalarımız, ağabeylerimiz, annelerimiz, ablalarımız, alınlarını yukarı kaldıracaklar. Çocuklarımızın sütü, helâl süt olmakta devam edecek.

(Vâ - Nû)

İncir ağacından düşerek yaralananlar

Davutpaşada oturan Mediha adında bir kadın, evin daraçasına bitişik ağaç dalına basarak incir koparmak isterken düşmüş ve ağır surette yaralanmıştır. Yaralı Cerrapaşa hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

Bakırköyünde oturan Ethem oğlu 15 yaşında Ali de incir ağacından düşerek başından ağırca yaralanmış ve hastaneye kaldırılmıştır.

SPOR

Fenerbahçe Ingiliz takımını 8 - 0 yendi

İngilizler, bugün Fener stadında Harb filosu takımile karşılaşacaklar

Şehrimizde misafir bulunan Ajaks İngiliz harb gemisi futbol takımı ile Fenerbahçe dün, Fener stadında bir futobl maçı yaptılar. Yirmi bini aşan muazzam bir kalabalığın seyrettiği bu müsabaka, beklendiği gibi zevkli olmadı.

Sahaya evvelâ misafirler, sonra da Fenerliler çıktılar. Malûm ve muayyen seremoniyi müteakip takımlar karşılıklı dizildikleri zaman.

Fenerbahçeliler: Cihat - Murat, Ahmet - Salâhaddin, B. Halil, Ömer - Eral, Naci, Adnan, Samim, Halit

İngilizler: Moyse - Bekt, Owens - Smith, Brazg, Black - Wray, Gains, Callow, Hope, Nikinnar şeklinde sahada yer aldılar.

Hakem Sulhi Garnın düdüğüyle Fenerliler oyuna başlayarak misafirlerin yarı sahasına topu aktardılar. İlk on dakika oyuncuların birbirlerini denemeleri ile geçti. Zaman ilerledikçe Sarı lâcivertlilerin yavaş yavaş açıldıkları ve hasım kaleyi zorladıkları görülüyordu. Bu arada iki korner kazanan Fenerliler bu fırsatlardan ve bu fırsatı takibeden çok güzel bir kombinezonla ele geçirdikleri pozisyondan faydalanamadılar.

İlk on beş dakikayı bu şekilde tamamlayan Sarı lâcivertlilere gol 19 uncu dakikada nasip oldu. Ajaks müdafaasının bir an duralamasından istifade eden sağ açık Erol, rakip kaleye eğri bir iniş yaparak takımına ilk golü kazandırdı.

Bu sayı Fenerlileri coşturduğu kadar Ajaks takımını gevşetti. Bir aralık şahsi bir gayretle akın teşebbüsünü ele almak isteyen santrefor Callow Ömerin bir hatasından iyi bir fırsat yakaladı ise de topu Cihada kaptırdı

Dakikalar ilerledikçe Sarı lâcivertlilerin hâkimiyeti çok arttı ve 23 üncü dakikada Adnan ikinci, devre biterken de yine aynı oyuncu üçüncü Fener golünü yaptı ve Sarı lâcivert takımı ilk haftayımı 3-0 galip vaziyette bitirdi.

Maçın ikinci devresi, birinciye nazaran daha sönük geçti. Oyunun bu kısmında Fenerliler bek Ahmedin yerine Numanı alarak çıktılar ve daha üçüncü dakikada Samim dördüncü, iki dakika sonra Adnan beşinci, on birinci dakikada da Naci altıncı golleri yapınca oyunun zevki ve heyecanı çok eksildi.

Gittikçe daralan bir müdafaa tabiyesi kurmak isteyen Ajaks futbolcuları sekizinci golü de yemekten kurtulamadılar. Naci kendisine hazırlanan çok müsait bir pozisyondan faydalanarak takımına bir gol daha kazandırdı ve maç da bu neticede değişmeden bitti.

Ajax futbolcüleri ne diyorlar?

Fenerbhçeye 8 - 0 mağlûp olan Ajaks futbolcuları, kendilerinin deniz üzerinde seyirleri dolayısile idmansız bulunduklarını ve yol yorgunluğu ile saha yabancılığının bu ağır mağlûbiyete sebep olduğunu söylediler.

Vefa Beykozu 5-4 yendi

Dün Fenerbahçe - Ajaks maçından evvel hususî bir müsabaka yapan Vefa ve Beykoz birinci futbol takımlarının oyunu zaman zaman heyecanlı oldu ve fırsatlardan istifadeyi daha iyi bilen Vefalılar bu maçı 5-4 kazandılar.

İngilizler bugün harb filosu takımile karşılaşacaklar

Dün Fenerbahçeye 8-0 mağlûp olan misafir Ajaks futbol takımı, bugün Harb filosu gücü ile Fenerbahçe stadında saat 16 da bir karşılaşma yapacaktır. Sahaya gemilerin muzikaları da gelecektir.

Türkiye ferdî yüzme birincilikleri müsabakalarının neticeleri

Bursa 16 (A.A.) — Millî Eğitim mükâfatı Türkiye ferdî yüzme birincilikleri Havuzlu parkta bugün bitmiştir.

Binlerce meraklı seyircinin büyük bir zevkle takip ettiği bu müsabakalarda vali Haşim İşcan, korgeneral Parti ve belediye reisleri hazır bulunmuşlardır.

Müsabakanın sonunda vali gençliğe hitaben bir nutuk iradederek kazanan yüzücülere ve ekiplere mükâfatlarını vermiştir:

Neticeler şunlardır:

200 metre serbes: İstanbuldan Halil Dalhan.

100 metre sırtüstü: Seyhan'dan Necip Gültekin.

100 metre bayanlar arası serbes: İstanbul'dan Hilkat Ertekin.

1500 metre serbes: İstanbul'dan İbrahim Sulu.

100×200×100 bayrak yarışı: İstanbul birinci, Seyhan ikinci, İzmir üçüncü.

Su topu müsabakalarında, Ankara İzmir'i 2/4, yenmiş, Seyhan İçel'e hükmen galip gelmiştir. Ankara Seyhan arasındaki son maç heyecanlı olmuş ve Seyhan galip gelmiştir.

Kupa maçları

Dün Vefa ve Şeref statlarında yapılan kupa maçlarında Davutpaşa Topkapıyı 3-2, İstanbulspor Emniyet takımını 3 - 0, Taksim Demirporu 2 - 1, Beyoğluspor Defterdarı 3 - 1 yenmişlerdir.

Normal hayata dönüş

Müsteşarlar komisyonu çalışmalara başladı

Harbin bitmesi dolayısile hükûmet harb sırasında alınmış iktisadi ve ticari mahiyette tedbirlerle diğer bazı tedbirlerin ilgasına ve normal hayata dönmek için çalışmalara başlanılmasına karar vermiştir.

Bu işi halletmek üzere Başbakanlık müsteşarı Cemal Yeşil'in başkanlığında ve diğer Bakanlıklar müsteşarlarından mürekkep bir komisyon çalışmalara başlamıştır. Komisyon ilk olarak olağanüstü tedbirlerin kaldırılmasını temin için bir plân hazırlıyacaktır.

Komisyona bütün Bakanlıkların normal hayata dönebilmek için alınması gereken tedbirleri ihtiva eden raporları gelmiştir.

Alâkadarların söylediğine göre, normal hayata dönmek için en az bir sene geçmesi gerekmektedir.

Bakanlıklar ve müstakillen bütçeleri bulunan umum müdürlüklerle diğer teşekküller yeni 946 bütçelerini hazırlarlarken prensip olarak normal hayata dönmek için lüzumlu olan tedbirleri alacaklar ve bütçelerini ona göre tesbit edeceklerdir.

Devlet Denizyolları ve Demiryolları için yeni bir tarife yapılacak

Ankara 17 (Telefonla)— Aldığımız malûmata göre, Ulaştırma Bakanlığı hayatı ucuzlatmak için her tarafta yapılmakta olan hazırlıklara uyarak Devlet Demir ve Denizyolları yük ve yolcu tarifelerinde de bir ucuzlatma yapılması etrafında incelemeler yapmaktadır. Bunların sonu alındıktan sonra işletme masraflarının ucuzlaması nispeti de göz önüne alınarak yeni bir tarife yapılacaktır.

Yeni bira fabrikaları

İstanbulda daha bir fabrika kurulacak

Tekel idaresi bu sene bira istihsalâtını arttırmak maksadile gerekli tedbirleri almıştır. Bu cümleden olarak İstanbulda yeni bir bira fabrikası kurulması için etütlere başlanmıştır. Bu fabrika yılda 50 milyon litre bira imal edebilecektir.

Ayrıca yılda 5 er milyon litre kapasiteli birer fabrika da İzmir, Samsun ve Adanada kurulacaktır. Ayrıca Ankara bira fabrikasının kapasitesi de 10 milyon litreye çıkrılacaktır.

Böylece yakın zamanda Tekel senede 80 - 90 milyon litre istihsalât yapmış olacaktır.

Bundan başka hususi firmalar bira fabrikası kurmak isterlerse bunlara müsaade edilecektir.

Diğer taraftan İrak, Suriye ve İrana bira ihracı arttırılacaktır.

Isparta'da zelzele

Isparta 16 (A.A.) — Bu sabah saat dördü on beş geçe oldukça şiddetli bir yer sarsıntısı olmuştur. Hasar ve zarar yoktur.

Denize düşenler

Arnavutköyde Beyazgül caddesinde oturan Feyzi isminde birinin dört yaşındaki oğlu Ali, iskele civarında denize düşmüş ve yetişilinciye kadar sulara gömülüp boğulmuştur.

Süleymaniyede Fetva yokuşunda oturan 18 yaşında Fahriye de Kadıköy vapuruna binerken ayağı kayarak denize düşmüş, etraftan yetişenler tarafından baygın bir halde sudan çıkarılmıştır.

Ticaret Ofisi Umum Müdürlüğünce Tenzilâtlı fiatla satışa çıkarılan mallar

Mahn cinsi		Vahidi	Fiatı Kuruş	St.
Sülfad dö zenk		Kilosu	20	—
Bizmut karbonat		»	1250	—
Bizmut Subnitrat		»	1250	—
Bizmut Subgalat		«	1350	—
Bizmut Salisilat		«	1350	—
Şap		«	25	—
Bayup Sülfür		«	60	—
Klorat Döpotas		«	110	—
Kara boya		«	20	—
Toprak boya «mavi»		«	115	—
Toprak boya «yeşil»		«	115	—
Toprak boya «siyah»		«	85	—
Toprak boya «pembe»		«	115	—
Çividi boya «mavi»		«	100	—
Korniş çivisi, vida, fırtına çengeli ve saire 68 sandık «parti olarak			Lira 9500	kuruş —
Askı çengeli		Adedi	Kuruş 2	St. 50
Demir destere «300 × 25×0.80 m/m		Düzinesi	215	—
Çuvaldız «İzmir teslimi»		Adedi	1	—
Sandık askısı «İzmir teslim» küçük boy		Düzinesi	30	—
Sandık askısı «İzmir teslimi» büyük boy		Düzinesi	75	—
Çamaşır mandalı		Grosası	144	—
Aluminyum perçin çivisi		Adedi	1	50
Beyaz mukavva «72×92/240 Gr.»		Kilosu	90	—
Beyaz mukavva «54×69,5/240 Gr.»		Kilosu	90	—
Çantalık deriler		10Bsm 2	110	—
Transmüsyon kayışı 150 mm. eninde		Metresi	1800	—
120 « »		«	1500	—
100 « »		«	800	—
85 « «		«	750	—
80 «		«	700	—
50 « «		«	300	—
Rufoit		Adedi	1000	—
Baltalı kazma		Adedi	100	—
Kürek «6 A»	900 Gr.	Adedi	103	65
Çekiç	700 «	Kilosu	164	44
«	800 «	«	164	44
«	900 «	«	159	50
«	1000 «	«	154	56
« sivri	4 Kğ.	«	145	88
« sivri	5 «	«	145	88
« yuvarlak	5 «	«	145	88
« sivri	6 «	«	145	88
« sivri	10 «	«	136	65
« yuvarlak	10 «	«	136	65
Balta No: 2	500 Gr.	«	222	59
« « «	900 «	«	162	86
« « «	1000 «	«	162	86
« « «	1100 «	«	162	86
« « «	1300 «	«	162	86
« « «	1400 »	«	162	86
« « 4	500 «	«	191	67
« « «	600 «	«	191	67
« « «	700 «	«	191	67
« « «	800 «	«	191	67
« « «	900 «	«	191	67
« « «	1000 «	«	191	67
« « «	1100 «	«	177	59
« « «	1200 «	«	177	59
« « «	1300 «	«	177	59
« « «	1400 «	«	177	59
« « «	1500 «	«	177	59
« « «	1600 «	«	177	59
« « 5	500 «	«	222	59
« « «	900 «	«	162	86
« « «	1000 «	«	162	86
« « «	1100 «	«	162	86
« « «	1200 «	«	162	86
« « «	1300 «	«	162	86
« « «	1400 «	«	162	86
« « 19	1000 «	«	237	78
« « 19	1000 «	«	238	13
« « «	1100 «	«	238	13
« « «	1200 «	«	238	13
« « «	1300 «	«	238	13
« « «	1400 «	«	238	13
« « «	1500 «	«	238	13
« « «	1600 «	«	238	13
« « «	1700 «	«	238	13
« « «	1800 «	«	238	13
« « «	1900 «	«	238	13
« « «	2000 «	«	238	13
« « 19	2100 «	«	238	13
« « «	2200 «	«	238	13
« « «	2300 «	«	237	91
« « «	2400 «	«	237	91
« « «	2500 «	«	237	91
Kazma « 1	2250 «	« Bir ucu sivri	122	84
« « «	2500 «	« bir ucu kazmalı	122	84
« « 2	2250 «	« bir ucu kazmalı	131	39
« « «	2500 «	« bir ucu kazmalı	131	39
« « 4	2250 «	« iki ucu sivri	131	39
« « «	3000 «	« iki ucu sivri	131	39
« « 7	2500 «	« bir ucu kazmalı 1 ucu balta	131	39
« « «	2250 «	« bir ucu kazmalı 1 ucu balta	131	39
Kraft kâğıdı: Perdahlanmamış kahve rengi	«70×100—40 Gr.»	Kilosu	100	—
Perdahlanmamış kahve rengi	«63×90—40 Gr.»	«	100	—
Perdahlanmamış kahve rengi	«70×100—50 Gr.»	«	98	—
Perdahlanmamış kahve rengi	«63×90—50 Gr.»	«	98	—
Bir tarafı parlak geniş çizgili	«63×90—40 Gr.»	«	100	—
Bir tarafı parlak geniş çizgili	«63×90—50 Gr.»	«	100	—
Bir tarafı parlak geniş çizgili	«70×100—40 Gr.»	«	100	—
Bir tarafı parlak geniş çizgili	«70×100—50 Gr.»	«	100	—

Adres:
Yeni Valde han 5 inci kat İstanbul — Telf: 24234, 24235, 24236 — Telgr. Tarfo. (12276)

Ekonomi Bakanı

İzmir 16 — Ekonomi Bakanı Fuat Sirmen dün şehrimizdeki sanayi müesseselerini tetkik ettikten sonra saat 20 de Soma'ya hareket etmiştir. Bakan Soma linyitlerini tetkik ettikten sonra Değirmisaz, Tavşanlı, Kütahya, Uşak'a gidecek ve ayın 22 sinde İzmire gelerek buradaki incelemelerini tamamlıyacak ve İstanbul yolile Ankaraya dönecektir.

Karadenizde fırtına yüzünden beş motör battı

Birkaç gündenberi Karadenizde devam etmiş olan fırtına esnasında İğneada civarında odun ve kömür yüklemek üzere bekliyen Hüdaverdi İhsanı Hüda, Akarsu, Orhun ve Çankaya motörleri karaya vurarak batmışlardır. Bunlardan Hüdaverdi parçalanmıştır. Diğer motörlerin kurtarılmasına çalışılmaktadır.

TEŞEKKÜR

Hariciye Vekâleti şifre mümeyyizliğinden mütekait ve Yedikule iplik fabrikası memurlarından General Şükrü oğlu, babam:

FAHRİ YENİCAN'ın

vefatı dolayısile her suretle taziyette bulunan sevenlerile, bilhassa teessürümüze iştirâk eden mesai arkadaşlarına teşekkürlerimi arzederim.

Oğlu: Haydar Âr

RADYO

ANKARA RADYOSU

Bugünkü program

18.00 M. S. ayarı, Dans orkestrası, 18.45 Müzik (pl.), 19.00 M. S. ayarı, Haberler, 19.20 Geçmişte bugün, 19.25 Şarkı ve türküler, 19.50 Konuşma, 20.00 Müzik (pl.), 20.15 Radyo Gazetesi, 20.45 Yurttan sesler, 21.15 Konuşma, 21.30 Müzik (pl.), 22.20 Müzik (pl.), 22.45 M. S ayarı, Haberler.

Yarın sabahki program

7.30 M. S. ayarı, Müzik (pl.), 7.45 Haberler, 8.00 Müzik (pl.), 12.30 M. S. ayarı, Şarkılar, 12.45 Haberler, 13.00 Müzik (pl.).

Gömlekiş
BİRİNCİ SINIF GÖMLEKÇİ
Sirkeci Hamidiye cad. 27
Tel: 20096

ZAYİ — Karacabey nüfus memurluğundan aldığım nüfus kâğıdımla birlikte Karacabey askerlik şubesinde kayıtlı askerlik tezkeremi kaybettim. Yenilerini alacağımdan eskilerinin hükmü yoktur.

333 doğumlu Halil oğlu
Fehmi Dökük

ZAYİ — Çatalca nüfus memurluğundan aldığım nüfus kâğıdımla birlikte Çatalca askerlik şubesinde kayıtlı askerlik tezkeremi kaybettim. Yenilerini alacağımdan eskilerinin hükmü yoktur.

335 doğumlu Salih oğlu
Ömer Kanmış

Tekel U. Müdürlüğü ilânları

1 — Kabataş idare binası harici demir pencere imali işi kapalı zarf usuliyle yaptırılacaktır.

2 — Muhammen bedel 44890.25 lira olup muvakkat teminatı 3367 liradır.

3 — Eksiltme 2. 10. 945 salı günü saat 11,30 da Kabataşta genel müdürlük levazım şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için taliplerin bundan evvel asgari 35.000 liralık bu gibi işleri muvaffakıyetle yapmış olduklarına dair göstereceklerî vesaikle eksiltme gününden üç gün evveline kadar genel müdürlük inşaat şubesinden ehliyet vesikası almış olmaları lâzımdır.

5 — Şartlaşma her gün adı geçen şubede, Ankara, İzmir başmüdürlüklerinde görülebilir.

6 — İsteklilerin mühürlü fiat teklif mektuplarını kanuni vesaikle güvenme parası makbuzu veya banka teminat makbuzunu ihtiva edecek olan kapalı zarflarını eksiltme saatinden bir saat evveline kadar mezkûr komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri ilân olunur.

«Zarfların içine teminat olarak para veya tahvil konulduğu takdirde teklifler açılmadan iade edilir.»

7 — Postada vukua gelecek gecikmeler kabul olunmaz. (12221)

Diyarbakir valiliği daimi encümen başkanlığından

1 — Diyarbakır - Kulp yolunun 31+013 — 37+780 kilometreleri arasında çakıl, kum, kil ve mil'den müteşekkil malzeme ile yol kaplanması işi kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli yirmi dört bin dört yüz kırk bir lira elli kuruş olup ilk teminatı bin sekiz yüz otuz iki lira on iki kuruştur.

3 — İsteklilerin ihaleden üç gün evvel Bayındırlık müdürlüğünden alınacak ehliyet vesikalarile ilk teminat makbuzları ve ticaret odası kayıt vesikasını ihzar ederek ibrazı lâzımdır.

4 — Teklif zarfları 28 eylûl 945 cuma günü saat ona kadar daimi encümen başkanlığına verilecektir. İhale saat on birde yapılacaktır. Posta gecikmeleri kabul edilmez.

5 — Keşif şartname ve diğer evrak parasız olarak bayındırlık ve encümen kaleminde görülebilir. (12158)

Türkiye İş Bankasından

Bankamızın memur ihtiyacını karşılamak üzere 22/9/945 cumartesi günü saat 14 de Ankara, İstanbul, İzmir ve Eskişehir şubelerimizde en az Lise tahsili görenler arasında müsabaka imtihanı yapılacaktır.

Yabancı dil bilmek, makine ile yazmak ve askerliğini yapmış olmak tercih sebebidir. İmtihanda kazananlara ehliyet derecelerine göre ücret verilecektir.

İstekliler imtihan gününe kadar şubelerimiz müdürlüklerine gelerek isimlerini yazdırabilirler.

Türkiye Kömür Satış ve Tevzi Müessesesi İstanbul uŞbesinden

Linyit Kömürü Satışı

Garp Linyitleri İşletmesi Müessesesinin Linyitleri satışa çıkarılmıştır.

a) Soma, Değirmisaz, Tavşanlı işletmelerinin PARÇA Linyit kömürü;
b) Kuruçeşme depomuzda, müşterinin vesaitine yüklenmiş olarak, teslim;

TONU 30 LiRA

c) Bütün ihtiyaç sahiplerine, fabrikalara ve kömürcülere motörle veya depoda tamamen serbest olarak verilir.
d) Satış yeri:

Yeni Yolcu Salonu 3. cü kat 1 No. lu oda
GALATA

(12302)

Içişleri Bakanlığından

1 — Bakanlığımızca 1000 nüsha olarak bastırılacak olan (İdare kanunları el kitabı) adlı 40 - 50 formalık kitabın basılması kapalı zarfla eksiltmeğe konulmuştur.

2 — Tahmin edilen bedeli forması 140 lira hesabiyle 7000 liradır.

3 — Geçici teminatı 525 liradır.

4 — Eksiltme 1/10/945 pazartesi günü saat 15 de Bakanlık Levazım Müdürlğnde toplanacak komisyonda yapılacaktır.

5 — Teklif mektuplarının eksiltmeden bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine verilerek makbuz alınması gerektir.

6 — İstekliler bu işe ait şartları Levazım Müdürlüğünden öğrenebilirler. (12281)

Tutkallı Makbuz Bastırılacak

Türk Hava Kurumu Isanbul Vilâyet şubesinden:

Zamklı kâğıdı Türk Hava Kurumundan verilmek şartiyle (340.000) cilt tutkallı makbuz kapalı zarf usuliyle bastırılacaktır.

1 — İşin tahmini fiati (12.000) ve muvakkat teminatı (900) liradır.

2 — Eksiltme 26/Eylûl/945 çarşamba günü saat 15 de Türk Hava Kurumu İstanbul satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartname Ankara ve İstanbulda Kurum Satınalma komisyonlarından alınabileceği gibi makbuz örneklerini de görülebilir.

4 — İstekliler usulüne göre kapatacakları teklif zarflarını eksiltme saatinden bir saat evveline kadar İstanbul Satınalma komisyonuna vermelidirler. (12287)

Deniz Okulları kayıd ve kabul komisyonu başkanlığından:

1 — Deniz Lisesi 11 ci sınıfa kaydolunan bütünlemesiz ve bütünlemeli tekmil öğrenciler seçme sınavına gireceklerdir.

2 — Deniz Lisesi birinci sınıfa kaydolunan yalnız bütünlemeli öğrenciler seçme sınavına gireceklerdir

3 — Gerek ikinci sınıf için ve gerekse birinci sınıf için seçme sınavları:

19/Eylûl/945 çarşamba saat -9-12 de:
Matematik.
19/Eylûl/945 çarşamba saat -14-17 de:
Türkçe - edebiyat
20/Eylûl/945 perşembe saat -9-12 de:
Fizik - Kimya

Derslerinden yapılacaktır.

4 — Durumları sınava girmeğe icabettiren tekmil, komisyonumuza kayıtlı öğrencilerin en geç 18/Eylûl/945 salı günü saat 11 de komisyonumuza baş vurmaları. (12296)

ONARMA YAPTIRILACAK

Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğünden:

Derince silosunda yaptırılacak olan badana, boya ve onarma işleri birim fiyat esası üzerinden aşağıda yazılı şekilde açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 20/9/945 tarihine rastlayan perşeme günü saat 16.30 da Toprak Mahsulleri ofisi genel müdürlüğün eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

2 — Bu işin tahmin edilen keşif beedli 4875,25 lira ve muvakkat teminatı 365,65 liradır.

3 — Sözleşme tasarısı, eksiltme genel fenni ve hususi şartlaşmalarla keşif ve saireden mürekkep eksiltme evrakı Toprak Mahsulleri ofisi genel müdürlüğü malzeme müdürlüğünde ve İstanbul şubesinde görülebilir

4 — İstekliler her türlü referanslarını eksiltme gününden bir gün evveline kadar genel müdürlüğe verilmeleri lâzımdır.

5 — Eksiltmeye girecekler eksiltme şartlaşmasında belirtilen vesikaları ve teminatları ile birlikte Toprak mahsulleri ofisi genel müdürlüğü eksiltme komisyonunda sözü edilen gün ve saatte hazır bulunmaları ilân olunur. (12130)

Devlet Deniz Yolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü İlânları

18/9/1945 — 24/9/1945 (dahil) tarihleri zarfında aşağıda isimleri yazılı hatlarımıza kalkacak vapurların isimlerile kalkış gün ve saatleri ve yanaşacakları Rıhtımlar

Karadeniz hattı — Salı 5.00 de (KARADENİZ) ve Cuma 5.00 de (ANKARA). Galata rıhtımından kalkar.

Bartın hattı — Pazar 4.00 de (ANAFARTA). Sirkeci rıhtımından kalkar.

Mudanya hattı — Salı ve Pazar 9.00 da (SUS), Perşembe, Cuma, Cumartesi ve Pazartesi 9.00 da (MARAKAZ). Galata rıhtımından kalkar.

Bandırma hattı — Cuma ve Pazartesi 8.15 de (SUS), Çarşamba 20.00 de (TIRHAN). Galata rıhtımından, Cumartesi ve Pazartesi 20.00 de (ÇANAKKALE). Tophane rıhtımından kalkar.

Karabiga hattı — Perşembe ve Pazartesi 19.00 da (SEYYAR). Tophane rıhtımından kalkar.

İmroz hattı — Cuma 20.00 de (KEMAL). Tophane rıhtımından kalkar.

Ayvalık hattı — Çarşamba 17.00 de (SAADET), Pazartesi 17.00 de (BURSA). Sirkeci rıhtımından kalkar.

İzmir hattı — Perşembe 11.00 de (KADEŞ), Cumartesi 11.00 de (TIRHAN), Pazar 11.00 de (EGE) Galata rıhtımından kalkar.

Doğu Akdeniz hattı — Salı 11.00 de (AKSU). Galata rıhtımından kalkar.

TELEFONLAR:
Deniz Hatları İşletmesi Müdürlüğü: (44678) Santraldan (81)
İstanbul Başacenteliği: 42362

(12359)

Kapalı zarfla çeşitli eşya satışı

İstanbul Defterdarlığından:

Emniyet Müdürlüğü Emanet anbarında bulunan aşağıda yazılı (256) parça bulunmuş eşya 1/10/945 pazartesi günü saat 15,30 da Milli Emlâk Müdürlüğündeki komisyonda kapalı zarfla satılacaktır.

Muhammen bedel tutarı (524,40) teminatı (40) liradır.

İsteklilerin 2490 sayılı kanuna uygun olarak hazırlanmış teklif mektuplarını ihale günü saat 14,30 a kadar komisyona vermeleri, ve fazla bilgi için sözü geçen Müdürlüğe başvurmaları.

Lira	K.	Parça		Cinsi
13	—	5		El çantası
4	—	3		Terlik
8	—	1		Pardesü
4	—	1		Kurşun boru
5	—	4		Porselen tabak
12	—	7		Bir çift iskarpin ve havlu
45	—	12		Gömlek, traş takımı, çorap
4	—	2		Bakır iki parça
7	—	1		Boş çanta
8	—	1		Çaket
10	—	1		Pantalon
3	—	1		Yün yelek
8	—	8		Çuval
8	—	20		Zımpara kâğıdı
12	—	4		Fötür şapka
15	—	2		Pardesü bir çift deri eldiven
5	—	1		Bir çift çizme
5	—	1		Yün fanilâ
12	—	24		Saat zenbereği
8	40	24	paket	Gelincik sigara
5	—	1		Fötür şapka
12	—	1		Kahve rengi saten
25	—	14		Boş çuval ve leğen
7	—	3		Eldiven, kibritlik
10	—	2		Kadın şemsiyesi
10	—	1		
17	—	6		Süt
15	—	12		Sandık içinde eski eşya
15	—	25		Yırtık boş çuval
20	—	2		Yün yatak ve yasdık
10	—	8		Hurda yatak ve yasdık
28	—	6		Kadın şemsiyesi
32	—	3		Erkek »
17	—	4		Kadın el çantası
10	—	2		Portatif karyola ve kılıf
20	—	3		Karyola örtüsü, pantalon, yelek
15	—	7		Çarşaf, çekiç şekerlik
10	—	3		Köhne yorgan ve gömlek
10	—	3		Şilte, yasdık, süpürge
30	—	14		Ceket, pantalon, tarak, valiz
10	—	14		Pardesü, kadın şapkası
524	40	256		Yekûn

(12120)

İstanbul Belediyesi İlânları

Keşif bedeli	*İlk teminatı*	
10080.24	756.02	Fatihte Vaiz sokağı ile Kariye camii sokaklarının inşaatı.
10330.00	774.75	Üsküdar meydanında yaptırılacak helânın (gömme) birinci kısım inşaatı.

Keşif bedellerile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Mukavele, eksiltme, Bayındırlık işleri genel, özel ve fenni şartnameleri, proje keşif hulâsası ile buna bağlı diğer kâğıtlar Fen işleri müdürlüğünde ve Belediyede Zabıt ve Muamelât müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhaleleri 24 eylûl 945 pazartesi günü saat 15 te Daimî encümende yapılacaktır.

İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektupları, ihale tarihinden üç gün evvel Belediye Fen işleri müdürlüğüne müracaatla alacakları fenni ehliyet, şartname ve eklerini okuyup imza ettiklerine dair alacakları belge ve kanunen gösterilmesi gerekli diğer belgelerle birlikte 2490 sayılı kanun tarifatı çevresinde hazırlıyacakları teklif mektuplarını ihale günü saat on dörde kadar Daimî encümene vermeleri lâzımdır. (12079)

★

Beyoğlu Belediye Hastanesine ilâve edilen katın harici aksamının ikmali inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 17935 lira 63 kuruş ve ilk teminatı 1345 lira 18 kuruştur. Mukavele, eksiltme, Bayındırlık işleri genel, özel ve fenni şartnameleri, proje keşif hulâsasile buna bağlı diğer kâğıtlar Fen işleri müdürlüğünde ve Belediyede Zabıt ve Muamelât müdürlüğü kaleminde görülebilir.

İhalesi 27.9.945 perşembe günü saat 15 te Daimî encümende yapılacaktır. İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektupları, ihale tarihinden üç gün vvel Belediye Fen işleri müdürlüğüne müracaatla alacakları fennî ehliyet, şartname ve eklerini okuyup imza ettiklerine dair alacakları belge ve kanunen gösterilmesi gereken diğer belgelerle birlikte 2490 No.lı kanunun tarifatı çevresinde hazırlıyacakları teklif mektuplarını ihale günü saat 14 e kadar Daimî encümene vermeleri lâzımdır. (12080)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığından:

Yatılı Tıp öğrenci Yurduna girmek için Bakanlığımıza baş vuranlar kadro ihtiyacından çok fazla olduğundan, kayıtlar kapanmıştır. 18 eylûl 1945 tarihinden sonraki müracaatlar kabul edilmiyecektir. (12247)

Bilecik Bayındırlık Müdürlüğünden

1 — Eksiltmeye konulan iş: Bilecik merkezinde yaptırılacak olan hastanenin inşaat ve tesisat işi olan keşif bedeli 74340 lira 30 kuruştan ibarettir.

2 — Bu işin muvakkat teminatı 4992 lira 01 kuruştur.

3 — Eksiltme 26. 9. 945 ci çarşamba günü saat 15 de hükûmet konağında bayındırlık dairesinde toplanan eksiltme komisyonunca kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girecekler bu işe ait şartlaşma ve buna müteferri evrakı bayındırlık müdürlüğünde görebilirler veya 3775 kuruş bedel mukabilinde bayındırlık müdürlüğünden alabilirler.

5 — 100 liralık yapı işlerini yapmış isteklilerin eksiltme gününden en az üç gün evvel bir istida ile Bilecik iline müracaat bu gibi yapı işlerini yapabileceklerine dair ehliyet vesikası almaları lâzımdır.

6 — Eksiltmeye iştirak edeceklerin 5. ci maddede yazılı vesaik ile 945 akçalı yılına ait ticaret odası vesikası ve muvakkat teminatını havi olarak 2490 sayılı kanunun tarifatı dairesinde hazırlıyacakları kapalı zarflarını 3. cü maddede yazılı vakitte bir saat evveline kadar eksiltme komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Posta ile yapılacak gecikmeler kabul edilmez. (12124)

İstanbul Maarif cemiyeti Talebe Yurdumüdürlüğünden:

1 — Yurda yatılı öğrenci kaydına başlanmış olup kayde 15 Ekimde son verilecektir.

2 — Eski öğrencilerin de bu müddet içinde Yurda müracaatları, dışarıda bulunanların bir mektupla durumlarını bilrirmeleri ve taksitlerini göndermeleri gerektir.

3 — Yatılı ücret aylığı 60 liradan olmak üzere üç taksitte alınır. (Memur çocuklarından Yurt ücreti aydan aya alınabilir.)

4 — Kayıt ve kabul için ve şartları öğrenmek üzere her gün Kadirgadaki Yurt Müdürlüğüne müracaat edilmesi. Tel: 22647

(11711)

Sivas Belediye Başkanlığından

1 — Yapılacak inşaatın bedeli 10 senelik icarına karşılık olmak üzere 24608 lira 96 kuruş bedeli keşifli fennî bastırma imalâthanesi işi kapalı zarf usulü ile eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Teminatı muvakkatesi 1845 lira 68 kuruştur.

3 — Bu işe girecekların ihaleden üç gün evvel Nafıa müdürlüğünden ehliyet vesikaları almaları ve buna mümasil inşaat işleri yapmış olduklarına dair vesikaları haiz olmaları lâzımdır.

4 — Eksiltme 26. 9. 45 tarihine tesadüf eden çarşamba günü saat 15 de belediye encümeninde yapılacaktır.

5 — Zarfların gününde ve vaktinden bir saat evvel verilmiş olması icabeder.

6 — Postada vaki olacak gecikmeler göz önünde tutulmaz.

7 — Bu işe ait proje keşif ve şartname Sivas belediyesi fen dairesinde görülebilir. Alıcıların yevmi mezkûrda Sivas belediye encümenine müracaatları ilân olunur. (12125)

Beyoğlu Kaymakamlığından

1 — Beyoğlu ilcesinde çalışmakta olan çarşı ve mahallât bekçilerine 290 takım ceket ve kilot pantalon, tozluk, kaput ve kasket diktirilecek ve 290 adet manevra kayışı satın alınacaktır.

2 — Eksiltme 27. 9. 945 gününe rastlayan perşembe günü saat 11 de Beyoğlu kaymakamlığında müteşekkil bekçi komisyonunda açık olarak yapılacaktır.

3 — Kumaş ve astarı bekçi komisyonu tarafından verilecek olan elbise, tozluk, kasket ve kaputun dikiş muhammen bedeli 4350 lira manevra kayışının muhammen bedeli de 1740 liradır.

4 — Eksiltmeye girecekların 1945 yılına ait ticaret odası belgesile bu gibi işleri yaptığına dair belgeler getirmesi lâzımdır.

5 — Eksiltme şartnamesi Beyoğlu Emniyet âmirliğinde bekçi bürosunda her gün görülebilir.

6 — Komisyon ihaleyi yapıp yapmamakta serbesttir. (12058)

Açık Eksiltme ilânı

Devlet orman işletmesi Pazar müdürlüğünden:

1 — İşletmemizin İkizdere Dördüncü bölge dahilindeki Cemil ormanının 1, 2, 3, 4, 5 No. lu maktalarından 5000 metreküp Ladin tomruğunun, ormandan kesmek, tomruklama ve 80 kilometre mesafede İyidere kereste fabrikası önündeki sahil depoya dere ile nakil ve istif işi açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Açık eksiltme 28.9.945 tarihine rastlıyan cuma günü saat 15 te Pazarda Müdürlük binasında komisyon huzurunda yapılacaktır.

3 — Beher metreküp tomruğun kesme, nakil ve istif işinin muhammen bedeli otuz üç liradır.

4 — Muvakkat teminat yüzde yedi buçuk hesabiyle 12375 lira 7 kuruştur. Açık eksiltme şartnamesi Ankara Orman Genel müdürlüğünde, İstanbulda Merkez İşletme müdürlüğünde, Trabzon, Sürmene, Artvin müdürlüğünde, Samsun, Rize, Cayeli orman kâtipliklerinde görülebilir.

5 — İsteklilerin muayyen gün ve saatte komisyona müracaatları.

(12250)

Ağac kesme tomruklama ve kabuk soyma işi

Devlet Orman İşletmesi Bolu işletme müdürlüğünden:

1 — İşletmemizin Aladağ bölgesi dahilindeki Aladağ suyu ormanında mevcut 1625 adede denk tahminen 5504 metreküp ağacın dipten kesme tomruklama dallardan temizleme ve tamamen kabuk soyma işi açık eksiltmeyo konmuştur.

2 — Açık eksiltme 19/9/945 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 16 da işletmemiz merkezinde komisyon huzurunda yapılacaktır.

3 — Beher metre küp ağacın dipten kesme tomruklama dallardan temizleme ve tamamen kabuk soyma işinin muhammen bedeli 1 lira 75 kuruştur.

4 — Muvakkat teminat % 7,5 hesabiyle 722 lira 40 kuruştur.

5 — Açık eksiltme şartnamesi orman genel müdürlüğünde İstanbul, Düzce, Gerede, Mudurnu ve Bolu işletme müdürlüklerinde görülebilir.

6 — İsteklilerin muayyen gün ve saatte komisyona müracaatları.

(12135)